

Mededelingen van het Verbond der Vlaamse Academici V.V.A.

10e jaargang - nr 5
september 1965
verschijnt maandelijks

Sekretariaat: Em. Jacquainlaan 126 Brussel 1. Tel. 02/18.68.20
PR 4292.38.

Bestuur V.V.A.

Prof. em. Dr. C. Heymans, Erevoorzitter
Prof. Dr. W. Opsomer, voorzitter
Dr. K. Goddeeris, 1e ondervoorzitter
Ir. P. Nicolai, 2e ondervoorzitter
Lic. H. Aelvoet, sekretaris
Lic. E. F. Brieven, penningmeester

Redaktieverantwoordelijken

Lic. P. Mulder, gouv Antwerpen
... , gouv Brabant
Dr. B. Hermans, Campina Academica
Ir. F. Hendrickx, gouv Limburg
Lic. E. De Facq, gouv Oost-Vlaanderen
Dr. K. Goddeeris, gouv West-Vlaanderen

Ter nagedachtenis van Marcel Reynders

Een schemer van fysieke vermoeidheid kon men reeds vóór enkele maanden opmerken, in de trouwe figuur van Marcel Reynders wanneer hij aanwezig was op de vergaderingen van de Raad van ons Verbond.

Zijn werkkraft en zijn belangstelling bleken echter levendig en taai, en niemand kon vermoeden hoe bruusk de levenstak zou breken . . .

In weinige dagen heeft alles zich te Leuven afgespeeld: het overbrengen van de zieke naar de Sint-Rafaëlskliniek, het overlijden, de plechtige uitvaartmis in de Sint-Michiëlskerk, de laatste tocht naar Vlierbeek, de absoute in de blanke abdijkerk aldaar, de lijkrede aan de gele graftrand naast de kerkmuur, het afscheid, het stille vriendenmaal onder het dak van het traditierijke gasthof op het binnenplein van de abdij . . .

De jongere generatie van na 1944 hebben de blijheid niet beleefd die sproot uit het contact met de gedegen geest van Marcel Reynders. De studenten van vandaag hebben, met bloemen in de hand, toegelisterd. Voor hen viel er iets mee te dragen uit de lijkredes. De heren L. van Kerkhoven, namens „Boerenfront”

en F. Liesenborghs, namens de Belgische Landbouwpers, hebben de verdiensten toegelicht van de overledene bij het behartigen van zijn taak ten bate van de Vlaamse Boerenstand. Na hen sprak dr. med. Karel Goddeeris, gewezen algemeen voorzitter van het V.V.A., de grafrede uit, die in dit nummer van het Mededelingenblad is opgenomen.

De redactie van het Mededelingenblad heeft geoordeeld het verschuldigd te zijn aan de stille en diskrete grootheid van Marcel Reynders, dit nummer in zijn essentie uitsluitend te wijden aan hem en aan zijn betekenis. Daarom werd die zeer bijzondere en waardevolle carrière van Marcel Reynders, „medium” tussen opeenvolgende studentengeneraties en bezieler van elk dier generaties, met liefde toegelicht in een ingebeeld „babbeltje” tussen de afgestorvene en zijn trouwe vriend Rik Wijckmans, student „van toen” en getuige van Reynders' levenstaak.

Het werk van Marcel Reynders blijve leven in de dankbare herinnering van allen die hem gekend hebben en van hen tot wier voordeel hij zo rusteloos ijverde.

Prof. dr. W. Opsomer

Bij het graf van Marcel Reynders

Goede vriend Marcel,

Zeer onverwacht zijn wij vandaag noodgedwongen rondom U verenigd. Het valt me buitengewoon pijnlijk, aan de rand van het open graf, namens de Leuvense studentengeneraties der jaren '25-'40, namens het V.V.A. en inzonder namens de vele vrienden van U afscheid te nemen. Dit afscheidswoord weze een huldegroet en een dankbetuiging.

U zijt gesproken uit een activistenfamilie, gebroedroefd door de terreur van toen. Aldus waren de deuren van de universiteit voor U gesloten. Wijlen prof. Scharpé, die voor U, naar U zelf schrijft,

een vriend en een vader is geweest in de moeilijke omstandigheden van toen, heeft U als bediende geplaatst in de *Vlaamse Boekenhalle* en in betrekking gebracht met de Vlaamse studentenbeweging. Uw verdiensten tegenover deze studentenbeweging zijn groot. Zoals Jef van den Eynde zijn stempel heeft gedrukt op de studentenbeweging te Leuven vóór de eerste wereldoorlog, aarzel ik niet te getuigen dat het Verbond en *Ons Leven* vóór de tweede wereldoorlog zonder U niet denkbaar waren. Studentengeneraties komen en gaan. U echter zijt tijdens de jaren '25-'40 niet alleen de getrouwe, standvastige, maar de eeuwige Marcel Reynders geweest (ik gebruik uitdrukkingen uit *Ons Leven* van

toen), de binding tussen de opeenvolgende studentengeneraties, de vaste doorlopende lijn in standpunt en werking van het Verbond doorheen al die jaren, dank zij Uw klaar inzicht, Uw gezond oordeel, Uw beginselvastheid, Uw onuitputtelijke werkkraft, Uw bestendige dienstbaarheid, Uw organisatietalent, Uw eeuwige trouw en Uw gemakkelijke doch scherpe venijnige pen. Onder Uw beheer is *Ons Leven* inderdaad het weekblad van het Verbond geworden; de bijdragen van Uw hand zijn ontelbaar en kunnen de schrijver niet loochenen; bij het gouden jubileum van *Ons Leven* in '38 hebt U een ganse maand dag en nacht met een dynamisme en een geestdrift die bergen verzetten gearbeid aan een jubileumnummer, dat met tal van bijzonderheden de geschiedenis verhaalt van het Verbond en van *Ons Leven* sedert hun ontstaan, een zeer kostbaar dokument voor het nageslacht.

Zoals U zelf schrijft in het lustrumnummer van *Ons Leven*, U opgedragen ter gelegenheid van de U opgedrongen huldiging in 1936, dat Uw onverpoosde werking ten bate van de Vlaamse studentengemeenschap kan samengevat in de kernspreuk „IK DIEN”. Ik laat U liever zelf aan het woord om de betekenis dezer twee zeer eenvoudige woorden voor de studenten toe te lichten:

„Deze twee eenvoudige woorden, echter zo ontzaglijk zwaar aan betekenis, moesten op elk studentenkot in reuzenletters aan de muur gespijkerd staan, maar niet enkel aan de muur, — in hun hersenen geprent, in de ziel gegrift.

De Vlaamse studenten hebben deze, hun grote taak, dienaars te worden van hun volk, reeds hier te Leuven aan te leren. Zij moeten met liefde en volle overgave zich inspannen voor de taak die door het Verbondsbestuur hun toebedeeld is. Leuven is niet enkel een leerschool waar men de rechtsgeleerdheid of de geneeskunde of finesses der taal aanleert, Leuven moet een leerschool zijn voor den geest, voor de ziel. Dit laatste leert men niet in het Romeins Recht of in de klinieken. Dit leert men in het Verbond.

En wanneer ge hier te Leuven die dienende offervaardigheid voor Uw volk zult aangeleerd hebben, niet domweg, maar aangevoeld, diep in U, dan zult ge ook in het werkelijk leven later die offervaardigheid meedragen, dan zult ge begrijpen dat het leven niet is een geniepig strijd om een positie, maar een grote, schone en edele strijd, om het ZIJN van uw volk.”

Uit dit citaat blijkt dat U het studentenleven te Leuven alleen beschouwt als een vorming voor de zware taak, die ons wacht in het later leven. Vandaar Uw grote bekommernis voor de verdere doorzetting van de Verbondswerking bij de oud-studenten. De rede uitgesproken op het feestmaal ter gelegenheid van Uw huldiging — het is waarschijnlijk de enige maal dat U noodgedwongen een rede hebt uitgesproken, want U waart de man van het geschreven woord — besloot U met de woorden: „Blijft trouw aan Uw Verbond, blijft trouw aan Leuven en vergeet in Godsnaam niet dat er een oud-studentenbond O.S.B. bestaat, die MOET leven”. In '36 was de O.S.B. de eerste uiting van een oud-studentenorganisatie, waaraan Uw naam is verbonden.

Deze O.S.B. groeide de daaropvolgende jaren uit tot het K.V.O.H.V. onder het impuls en de leiding van prof. Van de Wyer, met Uw medewerking. De benamingen K.V.H.V. — K.V.O.H.V. zijn betekenisvol, zij wijzen op de continuïteit van de studenten- en de oud-studentenorganisaties. Het K.V.O.H.V. is dan na de oorlog geworden het A.V.O.H.V. en het V.V.A. Vanzelfsprekend, om begrijpelijke redenen, heb ik als voorzitter van het V.V.A. toen om Uw medewerking gevraagd. Uw antwoord was even vanzelfsprekend gunstig.

Dienstbaarheid, inzonder ten bate van de Vlaamse gemeenschap, hebt U aan een vriend nooit kunnen weigeren. Zo zijt U tijdens de laatste 8 jaren de directeur van de administratieve diensten van het V.V.A. geweest; kortom de beheerder van het V.V.A. en van het Mededelingenblad van het V.V.A. Wij danken U voor die belangloze medewerking maar wij zijn inzonder gelukkig

omdat de functie U, na de jaren van oorlog en repressie, terug in het midden van de oud-studenten heeft gebracht en ons vele uren en mij persoonlijk vele dagen van gemeenschappelijk werk en van gezellig samenzijn heeft geschonken, waarbij de bestaande banden van vriendschap en genegenheid steeds nauwer werden toegehaald.

De vriendschap in het leven was inderdaad voor U, goede vriend Marcel, een essentieel element van het menselijk zijn. Ik citeer nogmaals uit Uw hogervermelde rede — ik heb die tijdens de laatste dagen gelezen en herlezen —:

„Vrienden, indien ik mij mag veroorloven U een raad te geven, blijft steeds vrienden. Een echte vriend is zoveel waard in het dikwijls harde leven. Men heeft ze nodig de vriendschap. Men kan er niet zonder. Ook ons Verbond heeft vriendschap nodig. Vrienden die een vergissing, een misstap zelfs begrijpen en vergeven kunnen.”

Vriendschap hebben wij bij U in de Standaard-Boekhandel gevonden; vriendschap hebben wij bij U ten huize gevonden, in het huis aan de Vlamingenstraat, tijdens ons studentenleven, waar moeder Reynders en Uw beide zusters ons immer het meest hartelijke onthaal verzekerden, waar dagen en nachten geestdriftig werd gewerkt en ook dagen en nachten geestdriftig werd gepraat en gevierd. Vriendschap hebben wij bij U ten huize gevonden, in het latere leven, want alleen het huis aan de Vlamingenstraat was nog gebleven het trefpunt en het verzamelpunt van de oud-studenten en de blijvende uiting der traditie van het oude Verbond.

Goede vriend Marcel, wij vertrouwen U toe aan de Vlaamse grond; wij hebben echter gemeend dat U, na een gevuld leven dat nooit rust kende, eeuwig rusten moest in de Vlaamse grond der abdij van Vlierbeek, waar de Vlierbeekfeesten van het Verbond jaarlijks plaats grepen, waar de praesides van het Verbond werden aangesteld en aftraden, waar de toespraken doorheen het traditionele zoldervenster de trouw aan het Verbond hebben verkondigd. Hier zult U de eeuwige rust kennen aan de zijde van Vlaamse groten van de Leuvense Alma Mater, prof. Vertiest, prof. Vlierbergh, mgr. Sencie, en aan de zijde van de grote van de Vlaamse studentenbeweging Jef van den Eynde, die alhier werd overgebracht ingevolge Uw bemoeiingen en die van Uw vriend dr. Ernest Claes. Wij beloven U de Vlierbeekfeesten in eer te herstellen en telkenjare, als blijk van onze genegenheid en erkentelijkheid, te dier gelegenheid in de geest van de vroegere traditie, enkele ogenblikken aan Uw graf bij U te komen verwijlen. Zo zullen wij op eigen wijze U en onze Vlaamse doden blijven eren en blijvend gedenken.

Maria, de dood van onze goede vriend Marcel is voor U de zwaarste beproeving van Uw leven. Na de dood van moeder Reynders en van Uw zuster was Marcel alles voor U en U alles voor Marcel. Wij verlaten U niet. Het huis aan de Vlamingenstraat zal het trefpunt van weleer blijven en de vriendschap en de genegenheid, die wij Marcel toedroegen, brengen wij over op U.

Goede vriend Marcel, wij danken U en wij eren U. Gij leeftet scene. De Vlaamse grond weze U zacht. Vaarwel.

Dr. K. Goddeeris

Het laatste babbeltje met Marcel

Marcel,

Ik zie reeds je ironische blik achter je brilleglazen: Wat gaat hij over mij schrijven!

Ik ga niet over jou schrijven, Marcel, ik kom met je babbelen, babbelen over „toen”. Zo na de halféénmis in Sint-Pieter, achter het linkse venster van de Lyriek, terwijl je van tijd tot tijd aan je Martini nipt, met naast je „Der Spiegel”, „Times” en andere leesrommel en de eeuwige sigaret tussen je smalle vingers.

Ik vroeg eens hoe oud je werkelijk was. En toen zei je: „Altijd te oud geweest!”

Daar is iets van waar. Je waant ouder dan wij. Wij, dat zijn de vele generaties die Marcel leerden kennen in de Standaard-Boekhandel. En nochtans, je deed nooit ouder aan. Je beleerde noch doceerde. Je kon met een druppelteller gedachten rondstrooien en dan meenden we nog dat menig initiatief van ons uitging. Ik weet nu pas hoe oud je was en waar je geboren bent. Maar welke rol speelt dat?

Wanneer een mens geleefd heeft is van geen belang. Hoe hij zijn stempel heeft gedrukt op „zijn tijd”, dat bepaalt zijn waarde. En wie kan zich de tussenoerlogse periode van het Leuvense studentenleven zonder jou indenken?

Je wist hoe het was vóór „onze” tijd, je wist hoe het best was „in onze tijd”, en je wist hoe het na onze tijd zou evolueren.

Jef van den Eynde bleef lange jaren student om alles zelf te beredderen. Maar jij was de bediende van een boekhandel en nochtans de levende continuïteit van het studentenleven in de beste betekenis van het woord. Die boekhandel eerst en vooral, dat was Marcel en Maria (broer en zuster hebben hem trouwens „gemaakt”. Maar dat is een andere historie, Marcel. Daar wil ik het niet over hebben. Daar sprak je zelf ook nooit van). De „Standaard” van toen kunnen we best vergelijken met de Franse Salons van die of die „Madame d’Epoque”.

Daar ging de invloedssfeer van je uit. En dat van ’s morgens vroeg tot ’s avonds. Daar stonden de brossers en de studaxen. Jij wist „wie aan wie” voor te stellen. Jij wist best welke contacten uit een andere generatie moesten onderhouden worden. Met de „goei” professors, want die kwamen ook bij jou als bij een vriend, wist jij ook de nodige tegemoetkoming te organiseren. Welk boek we moesten lezen en welk artikel, dat zei je ook.

Het was de moeilijke tijd van de geleidelijke vervlaamsing van de Universiteit. De doorbraak van het Vlaams-nationalisme. De periode van het „revolutionair” Verbond. Ik geloof, Marcel, dat niet het bestuur de voorzitter koos, want jij was de verkiezings-agent op sokken.

Officieel werd je beheerder van Ons Leven (en met welke problemen!). Maar in feite was je redakteur, redactie-sekretaris en Tamboer. Ja, hoofdtamboer. Want de Standaard was het inlichtingsagentschap bij uitstek. Je kon met „meevoelen” de eerste liefdessymtomen aanboren van de schacht en voor de oudere was je de biechtvader, terwijl hij een Players peezuigde. Je liet ons nooit voelen dat we soms snotneuzen waren. Hoeveel „liefdes-affaires” hebben niet in de Standaard hun oplossing gevonden? En allen zijn ze vrienden geworden en het ook gebleven. Voor veel van hun kinderen is de eeuwige „vrouwenhater” nonkel Marcel geworden.

En uw werkzaamheden liepen ’s avonds verder in „den 132” (waarom moest men dat geijkte nummer nu ook veranderen?). De gewichtige, geheime en andere vergaderingen werden daar gehouden. De studenten waren soms zo talrijk dat er op de grond en op de boekenrekken werd gezeten; en wie na de studies te Leuven terugkwam, liep de Standaard binnen. De „kliënteel” veranderde, Marcel bleef.

Met de „buitenlanders” kwam er soms roet in ’t eten. Ze willen het soms beter weten hoe het te Leuven moest zijn. En dat nam je niet.

Je artikels in dat verzorgd Ons Leven moest je niet ondertekenen. Je pen tekende voor jou. Vlijmscherp soms, als het moest, dwepend en stuwend wanneer het zo hoorde. Je hebt studenten-ruzies bijgelegd en studentenbarten tot mekaar gebracht.

En je kende je pappenheimers!

In de vakanties was je een verloren man. Dan maar op reis en op bezoek.

Al je brieven en kaarten waren een tentoonstelling waard. Die alleen, kunnen een overblik geven van je activiteit. Had je heel die activiteit in bijverdiensten omgezet, het zou een goede spaarpot betekend hebben.

Was je de continuïteit van het agerende studentenleven, je zorgde ook voor de gedokumenteerde continuïteit. En dat ab initio. Niemand anders kon een retrospectief artikel schrijven zoals jij. En wou iemand anders het wel, dan moest hij een beroep doen op jou.

Ik zeg je nu maar algemeenheden, Marcel; voor al die facetten heb je levende beelden en namen. Het zou onmogelijk zijn ze kronologisch in hun eigen zin en betekenis op te sommen. Ieder voor zich, zal zich in een van die facetten kunnen weerspiegelen. Jij, levende brug van jaar tot jaar, en van evoluerende Alma-Materbelevissen van generatie tot generatie in het kader van de voortstuwende politieke groei van een vitale Vlaamse beweging.

En dan, Marcel, heeft de oorlog het alles door mekaar geschud. En na die oorlog met snijdende diversiteiten, was de brug opgeblazen. Men heeft het puin laten liggen en niemand is de nieuwe brug geworden.

Leuven had een ziel en een éénheid verloren. Het aanzien van de studerende jeugd is ook ons voorbij gegroeid. Ik geloof, dat je nu zou zeggen: „Ik ben te jong gebleven”.

Bij de boeren heeft je pen haar troost gevonden. Schrijven moest je, en roeping heb je altijd gehad.

En als de „ouden van toen”, de „Academici”, een beroep op je deden, dan was dat een bekroning van je leven.

Maar in de Vlamingenstraat was het rustig geworden. Doopkaarten en huwelijksaankondigingen rakelden het verleden op. Met bezoekers babbelde men van „toen”. Maar onder de huidige studentengeneraties was je een vreemdeling geworden.

Maar „Marcel, jij vrouwenhater van weleer, zeg me nu eens, ben je zelf in je binnenste niet altijd een beetje eenzaam geweest? Je was er voor d’anderen. Hebben die anderen ooit getracht in uw binnenste te kijken? Doorheen je ziel keken we naar d’anderen. Ik weet, je zal met niet antwoorden. Je gaat me zeggen, dat Maria met het eten wacht, of de „garçon” roepen voor een nieuwe tournee.

Prosit, Marcel. En op de stempel die je op je studenten en je vrienden hebt gedrukt. We zullen trachten het niet te vergeten. We zullen met Maria van tijd tot tijd gaan babbelen, niet alleen over „onze tijd”, maar over jou.

Rik Wijckmans

Aanbevolen voor:

**KREDIET
BELEGGINGEN
VERZEKERINGEN**

N.V. CENTRALE HYPOTHEEK- EN VERZEKERINGSKAS

Ondern. beheerst door K.B. van 15 dec. 1934

Gesticht in 1917

Guldenvlieslaan 83 - Brussel 6

Afg. Beheerder: E. F. BRIEVEN

IN HET VOORUITZICHT van een grootse hulde ter ere van de letterkundige professor L. LAMBRECHTS, die op 24 september 1865 te Hoeselt werd geboren, hebben de initiatiefnemers de kulturele verenigingen van Limburg verzocht hun welwillende morele steun te verlenen voor de totstandkoming van die viering, op zondag 31 oktober 1965 te Hoeselt.
Adres voor briefwisseling: Gerard Michiels, Dorp 18 Hoeselt.

De Vlaamse Klub Kust richt op 30 oktober 1965 te 21 uur een groots avondfeest in dat plaatsgrijpt in de Ambassadeurszaal, Kursaal te Oostende. Het orkest Stan Philips en deklamator Gerard Vermeersch treden op; zij zullen met de inrichters pogen er HET jaarlijks feest van de Vlaamse elite aan de kust van te maken. Toegangsprijs 100 fr. Inlichtingen op het Sekretariaat van de Vlaamse Klub Kust, Kapucijnenstraat 58 I/A Oostende, tel. 059—795 48.

WE BEVELEN GRAAG AAN het Kulturcentrum „Beurschouwborg”, August Ortsstraat 22 te Brussel. De teaterliefhebbers vinden er een schouwborg waar alle professionele Vlaamse

gezelschappen te gast zullen zijn. Er is een jeugdtheater, een ontspanningsteater, een zaal voor kabaret en show, een eigen toneelgezelschap. De plaatsen kosten van 80 tot 35 fr., maar met koeponboekjes en paspoorten zijn er nog gunstiger voorwaarden te krijgen. Het kultureel informatieblad heet „Mozaïek” en is te bekomen op bovenvermeld adres, waar alle inlichtingen graag verstrekt worden (tel. 02—11 25 25).

OP 23 JUNI 1965 behaalde medelid Herman Clijsters, ingenieur voor de scheikunde en de landbouwindustrie, met de grootste onderscheiding de titel Doctor in de Landbouwwetenschappen aan de Katholieke Universiteit te Leuven. Een samenvatting en een bespreking van zijn werk liggen persklaar voor ons blad, en zullen in een volgend nummer verschijnen.

Ons medelid APOTEKER RAYMOND ENCKELS werd in juli 1965 gehuldigd te Herk-de-Stad. Het leven en het werk van deze bescheiden, doch wetenschappelijk veelbetekenende man worden belicht in een artikel, waarvan de publikatie wegens het overlijden van Marcel Reynders diende te worden verschoven.

MIJN BANK?

DE

KREDIETBANK

NATUURLIJK!

DE ONAFHANKELIJKE BANK VOOR ONAFHANKELIJKE CLIËNTEEL